

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้ NORTH CLIPPING 2558/ 00167

ชื่อหนังสือพิมพ์ ไทยนิวส์	วันที่ 17 ก.ค. 2557	ปีที่ 44	ฉบับที่ 15993	หน้า 3
-------------------------------------	-------------------------------	--------------------	-------------------------	------------------

ปิ่นตอ่ง คำบอกเล่าคนล้านนา พะญาณการนำใบตองมารองพื้นสะตวง

ในการทำสะตวง หรือการทำกระทงกาบ
กล้วยจำเป็นต้องหาใบตองดิบมารองพื้น เพื่อให้พื้น
ปิดสนิทกันสิ่งของร่วงหล่นหลุดจากสะตวง ในการ
นำใบตองมารองพื้นสะตวงนี้เอง ผู้เฒ่าผู้แก่ท่ามอก
ต่อกันมาว่าให้ปิ่นตอ่งหรือพลิกกลับไปตอง

คนสมัยใหม่หากไม่มีความสังเกตให้ดี
มักจะทำอะไรผิดๆไปจากพะญาณภูมิปัญญาที่สั่งมา
ของบรรพบุรุษที่มาแต่ดั้งเดิม บางครั้งดูเหมือนเป็น
สิ่งง่าย แต่เมื่อลงมือทำกลับทำผิดแผนกไปจากวิถี
ดั้งเดิม อย่างที่เราไปนั่งมองแม่อยู่ยงทำสะตวงกาบ
กล้วย หรือทางภาษาภาคกลางว่า กระทงกาบ
กล้วยนั่นเอง

เมื่อทำกระทงเสร็จ ต้องนำใบตองมา

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้ NORTH CLIPPING 2558/ 00167

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	17 ก.ค. 2557	44	15993	3

รองพื้นปิดรอยร่องที่เป็นช่องโหว่ ให้มิดชิด ในชั้น
ตอนนี้องค์ใหญ่จะบอกว่า "ให้ปั้นต้อง" คือพลิกกลับ
ใบตองโดยเอาด้านหลังใบตองกลับขึ้นข้างบน เพื่อ
จะให้ใบตองแข็งแรง เพราะรอยเส้นใบตองที่นูน
จะแข็งแรงรับน้ำหนักสิ่งของที่นำมาวางในกระทงหรือ
ในตะตวงได้ดี

การวางใบตองรองพื้นตะตวงวางสองชั้น
ซ้อนกัน โดยให้เส้นนูนสลับกันคือวางเส้นนูนขวาง
สลับกันเพื่อให้เกิดความแข็งแรงยิ่งขึ้น

การทำตะตวง โดยมากนิยมใบตองดิบๆ

มารองพื้นเพื่อให้เกิดความแข็งแรง และไร้กลิ่นสี
สารเคมี เหมือนการใช้แผ่นกระดานที่มีตัวอักษร
เช่น หนังสือพิมพ์ กระดาษเศษต่างๆที่มีอักษร หรือ
สิ่งจากสิ่งอื่นๆติดอยู่ จะไม่ปลอดภัยเหมือนการใช้
ใบตองมารองรับ

ผู้คนสมัยใหม่มักใช้กระดานรองรับพื้นตะ
ตวง ซึ่งไม่เป็นการเหมาะสมไม่เป็นธรรมชาติของการ
ใช้วัสดุ อุปกรณ์ตามแบบบ้านโบราณนานมา

ที่สำคัญ ละอ่อน หรือคนรุ่นใหม่ไม่
สนใจที่จะทำตะตวง หรือเมื่อมีการใช้ใบตองก็จะ
ใช้ผิดๆโดยที่ไม่ได้เอาใจใส่รายละเอียดของการใช้
วัสดุสิ่งของในเรื่องเล็กๆน้อยๆปล่อยผ่านไปให้ราก
เหง้าแห่งพระปัญญาสุญโยโดยไม่รู้ตัว

ภาพ ปั้นต้องรองตะตวงที่ถูกต้องการใช้
ใบตอง ข้อมูลในแหล่งเรียนรู้พระพญาล้านนา ม.6
ต.ดอนแก้ว อ.แมริม จ.เชียงใหม่

...นิคม พรหมมาเทพย...